

SİVİL HAVACILIK TAHRİBATSIZ MUAYENE EĞİTİM FAALİYETLERİ TALİMATI (SHT-NDT)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 -(1) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Bu Talimatın amacı, sivil hava araçlarına ve/veya komponentlerine tahribatsız muayene işlemlerini gerçekleştirecek gerçek ve tüzel kişilerin vasıflandırılma ve belgelendirilme esaslarını,

(2) TS EN 4179'a göre tahribatsız muayene eğitimi verecek kurum ve kuruluşların sağlaması gereken şartlar ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları,

(3) Ulusal Havacılık Tahribatsız Muayene Kurulunun tanınması ve faaliyetlerini, düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 -(1) Bu Talimat, sivil hava araçlarına ve/veya komponentlerine üretim veya bakım aşamasında tahribatsız muayene işlemlerini gerçekleştirecek gerçek ve tüzel kişileri,

(2) Ulusal Havacılık Tahribatsız Muayene Kurulu Üyelerini ve Temsilcilerini,

(3) Tahribatsız muayene eğitim ve sınav hizmetlerini vermek üzere yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişileri, kapsar.

Dayanak

MADDE 3 -(1) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Bu Talimat, 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4 numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre,

(2) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) 11/06/2013 tarihli ve 28674 sayılı Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği'ne dayanılarak;

(3) TS EN 4179'dan faydalanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4 -(1) Bu Talimatta yer alan;

a) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) EKTMEK: Eğitim Kuruluşu Tahribatsız Muayene El Kitabını,

b) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nü,

c) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Komponent: Herhangi bir hava aracı motoru, pervanesi, parça veya cihazı,

ç) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) KTMEK: Kurul tarafından hazırlanan Tahribatsız Muayene El Kitabını,

d) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurul: Ulusal Havacılık Tahribatsız Muayene Kurulu'nu,

e) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurul üyesi: TS EN 4179'da tanımlanan kriterlere uygun havacılık alanında faaliyet gösteren kurum veya kuruluşları,

f) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurul üye temsilcisi: kurul üyelerini temsil eden tahribatsız muayene personelini,

g) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Onaylı hava aracı bakım kuruluşu:....SHY-145 kapsamında

yetkilendirilmiş hava aracı bakım kuruluşunu,

ğ) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Onaylı tahribatsız muayene eğitim kuruluşu: Kurul tarafından onaylanmış tahribatsız muayene eğitim kuruluşunu,

h) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) SHY-145: 11/06/2013 tarihli ve 28674 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği'ni,

ı) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) TMEK: İlgili kurum/kuruluş tarafından hazırlanan Tahribatsız Muayene El Kitabını,

i) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) TS EN 4179: Türk Standartları Enstitüsü tarafından Havacılık Serisi Tahribatsız Muayene Personelinin Vasıflandırılması ve Onaylanması hakkında yayınlanmış güncel ve geçerli standardı,

j) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Seviye 2 tahribatsız muayene personeli: Oluşturulan veya bilinen prosedürlere göre tahribatsız muayene yapacak şekilde vasıflandırılmış ve belgelendirilmiş olan kişiyi,

k) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Sorumlu seviye 3: TS EN 4179 ve bu talimatın gerekliliklerinin sağlandığından emin olunması için kuruluşlar tarafından yetkilendirilen ve kuruluş adına hareket etme sorumluluğu bulunan en az bir tahribatsız muayene yönteminde seviye 3 sertifikaya sahip kişiyi ifade eder.

l) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

m) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

n) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

o) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

(2) Bu Talimatta yer almayan tanımlar için 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile TS EN 4179'da belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Tahribatsız Muayene Personeli

Vasıflandırma ve belgelendirme

MADDE 5 -(1) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Havacılık alanında faaliyet gösterecek tahribatsız muayene personelinin vasıflandırma işlemleri Onaylı Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşu tarafından TS EN 4179 standardına uygun gerçekleştirilir.

(2) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Onaylı Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşu haricindeki gerçek ve tüzel kişiler tarafından vasıflandırılmış ve/veya belgelendirilmiş Tahribatsız Muayene personelinin yeterlilik ve denklik değerlendirilmesi Kurul tarafından gerçekleştirilir.

(3) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Bu Talimata uygun şekilde TS EN 4179 standardına göre vasıflandırılan tahribatsız muayene personeli, vasıflandırıldığı tahribatsız muayene metodunda gerçekleştirdiği tahribatsız muayene işlemlerini ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde sertifikalandırır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ulusal Havacılık Tahribatsız Muayene Kurulu

Kurulun yapısı

MADDE 6 -(1) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurul, havacılık alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların tahribatsız muayene personelinin vasıflandırma ve sınav faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla sektörün ana yüklenicilerinden oluşan ve tüm sektörü temsil eden, Genel Müdürlük tarafından tanınan bağımsız bir organizasyondur.

(2) Kurula üye kurum ve kuruluşlar, son 10 yıl içinde havacılık alanında asgari 5 yıllık pratik

deneyime sahip TS EN 4179'a göre Seviye 2 veya Seviye 3 bir personelini Kurul Üye Temsilcisi olarak atar. Kurul üyeleri, temsilcilerini herhangi bir zaman diliminde kendi isteği ile değiştirebilir veya geri çekebilir.

(3) Sadece Seviye 3 Kurul Üye Temsilcileri, kurul çalışmalarında oy verme hakkına sahiptir.

(4) Genel Müdürlük, kurul toplantılarına gözlemci olarak katılmak üzere bir veya birden fazla personelini Kurul Gözlemcisi olarak atar.

(5) Kurul, gerekli görmesi halinde sektörden tahribatsız muayene konusunda uzman olan kişi veya kuruluş temsilcilerini gözlemci olarak kurul toplantılarına çağırabilir.

(6) Genel Müdürlüğün taraf olduğu bir ikili anlaşma kapsamında ilgili ülke sivil havacılık otoritesinin bir temsilcisi ve/veya o ülkenin sektör ana yüklenicileri kurula gözlemci olarak üye olabilir.

(7) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurul üye temsilcileri seçim yolu ile bir kurul üye temsilcisini Kurul Başkanı olarak seçer. Kurul başkanının görev süresi yeniden seçilme hakkı saklı kalmak üzere 5 yıldır.

Kurulun Genel Müdürlük tarafından tanınması ve denetlenmesi

MADDE 7 -(1) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurul, üyelerin ve üye temsilcilerinin listesinin yer aldığı KTMEK'in Genel Müdürlük tarafından onaylanması yoluyla tanınır ve Genel Müdürlük tarafından Kurul'a resmi yazı ile bildirir. Kurul üye ve üye temsilcilerinde değişiklik olması durumunda, bu kapsamda güncellenen KTMEK Genel Müdürlük onayına sunulur.

(2) (**Ek: 03/02/2022 - 1659**) Kurul, gerçekleştirdiği faaliyetlerin bu Talimat, TS EN 4179 standardı ve Genel Müdürlük tarafından onaylanan KTMEK'te belirtilen usullere uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla azami 24 ayda bir Genel Müdürlük tarafından denetlenir. Denetimde Avrupa Forumu tarafından önerilen kontrol listesi de dikkate alınır.

(3) (**Ek: 03/02/2022 - 1659**) Yapılan denetimlerde bu Talimata ve TS EN 4179'a aykırı olan ve birinci seviye bulgu olarak değerlendirilebilecek önemli bir yetersizlik veya kusur tespit edilmesi halinde Kurulun Genel Müdürlük tarafından tanınması durumu askıya alınır veya iptal edilir.

(4) (**Ek: 03/02/2022 - 1659**) Yapılan denetimlerde bu Talimatta ve TS EN 4179'da belirtilen koşulların tamamının veya bir kısmının kaybedildiğinin tespit edilmesi ve ikinci seviye bulgu olarak değerlendirilmesi halinde kurula en fazla 3 ay süre verilerek eksikliklerin tamamlanması istenir. Verilen süre içerisinde eksikliklerin tamamlanamaması durumunda Kurulun Genel Müdürlük tarafından tanınması durumu askıya alınır veya iptal edilir. Ancak tespit edilen eksikliklerden bu süre içerisinde giderilmesi mümkün olmayanların ispatı halinde; Genel Müdürlüğün uygun göreceği bir iş planına göre, Genel Müdürlüğün onayıyla en fazla 3 ay ek süre verilebilir.

Kurulun görev ve sorumlulukları

MADDE 8 -(1) Kurul, faaliyetlerini TS EN 4179 standardına uygun hazırlanan ve Genel Müdürlük tarafından onaylanan KTMEK'e uygun gerçekleştirir

(2) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurul, TS EN 4179 kapsamında tahribatsız muayene eğitimi ve sınav hizmeti verecek gerçek ve tüzel kişilerin denetim ve izleme faaliyetlerini gerçekleştirir.

(3) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurul, yürütmekte olduğu denetim ve izleme faaliyetleri kapsamında Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşu yetki belgesinin yayımlanması, temdit edilmesi, değişikliği, askıya alınması, sınırlanması veya iptal edilmesi işlemlerini yapar.

(4) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurul, yürütmekte olduğu denetim ve izleme faaliyetleri kapsamında Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşunun EKTMEK'ini inceleyerek onaylanması işlemlerini yapar.

(5) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurul, Onaylı Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşu haricindeki gerçek ve tüzel kişiler tarafından vasıflandırılmış ve belgelendirilmiş Tahribatsız Muayene

personelinin başvurusu üzerine yeterlilik ve denklik değerlendirmesini yapar.

(6) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Bir veya birden fazla Kurul üye temsilcisi, Genel Müdürlük tarafından talep edilmesi durumunda Onaylı Bakım Kuruluşlarının Tahribatsız Muayene konusunda yetkilendirilmesi için Genel Müdürlük tarafından gerçekleştirecek denetimlerde teknik destek sağlamak amacıyla Kurul tarafından görevlendirilir.

(7) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Bir veya birden fazla Kurul üye temsilcisi, Genel Müdürlük tarafından talep edilmesi durumunda Onaylı Bakım Kuruluşlarının Tahribatsız Muayene prosedürlerinin onaylanması için Genel Müdürlük tarafından gerçekleştirecek incelemelerde teknik destek sağlamak amacıyla Kurul tarafından görevlendirilir. Kurul incelemenin tamamlanmasının ardından prosedürlerin uygun olduğuna ilişkin Genel Müdürlüğe bir tavsiye yazısı sunar.

Kurulun çalışma usulleri ve KTMEK

MADDE 9 -(1) (Değişik: 03/02/2022 - 1659) Kurul çalışma usullerinin detayları Genel Müdürlük tarafından onaylanan KTMEK içerisinde tanımlanır. KTMEK asgari olarak aşağıdaki gereksinimleri kapsar:

- a) Kurulun amacını,
- b) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Üyelik kurallarını,
- c) Organizasyon ve sorumlulukları
- ç) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Toplantılar, oylama ve karar alma kurallarını,
- d) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurulun çalışma kurallarını,
- e) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Dokümantasyonu,
- f) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Tahribatsız muayene personelinin vasıflandırılması ve belgelendirilmesi hususlarını,
- g) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Vasıflandırma sınav kurallarını,
- ğ) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Tahribatsız muayene eğitim kuruluşlarını ve sınav merkezlerini yetkilendirme prosedürünü,
- h) Onaylı hava aracı bakım kuruluşu tahribatsız muayene faaliyetlerini,
- ı) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Havacılıktaki tahribatsız muayene sertifikalarının tanınmasını ve denkliği,
- i) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Üye kuruluşlar ve temsilcilerinin isimlerini,
- j) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Kurulun denetlenmesine yönelik kontrol formları ve Tahribatsız muayene eğitim kuruluşları denetleme kontrol formlarını,
- k) (**Değişik: 03/02/2022 - 1659**) Sertifika tanınma ve denklik talep başvuru formunu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşu

Başvuru

MADDE 10 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

- a) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)
- b) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)
- c) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)
- ç) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)
- d) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)
- e) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)
- f) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

Denetleme

MADDE 11 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Denetleme heyeti

MADDE 12 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(2) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Denetleme raporu ve bulguları

MADDE 13 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

İlk yetkilendirme, yetkinin değişikliği ve yetkinin temdit edilmesi

MADDE 14 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(2) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(3) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(4) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Yetkinin geçerliliği

MADDE 15 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

a) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

b) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

c) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Tesisler

MADDE 16 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

a) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

b) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

c) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

ç) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

d) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

e) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Organizasyon

MADDE 17 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(2) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(3) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(4) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(5) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Yönetici Personel Nitelikleri

MADDE 18 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

a) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

b) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Eğitmen, Sınav Sorumluları ve Kayıtları

MADDE 19 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(2) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(3) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Eğitim Teçhizatı

MADDE 20 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Kayıtlar

MADDE 21 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Eğitim Prosedürleri ve Kalite Sistemi

MADDE 22 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(2) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Eğitim Kuruluşu Tahribatsız Muayene El Kitabı

MADDE 23 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

a) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

b) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

c) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

ç) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

d) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

e) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

f) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(2) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Onaylı Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşunun İmtiyazları

MADDE 24 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

a) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

b) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

Eğitim Uygulama Esasları

MADDE 25 -(1) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(2) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(3) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(4) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(5) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(6) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

(7) (Mülga: 03/02/2022 - 1659)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Cezai Hükümler ve İdari Yaptırımlar

Cezai hükümler ve idari yaptırımlar

MADDE 10 -(1) (Ek: 03/02/2022 - 1659) Bu talimatta belirtilen kurallara uymayan gerçek veya tüzel kişilere 2920 sayılı Kanun, bu Talimat ve ilgili diğer mevzuatlarda belirtilen idari ve cezai yaptırımlar uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 11 -(1) (**Ek: 03/02/2022 - 1659**) Bu Talimatın yayımlanması ile birlikte 08/08/2016 tarihinde yayımlanan SHT-NDT Talimatı yürürlükten kalkar.

(2) (**Ek: 03/02/2022 - 1659**) Bu Talimat, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(3) (**Ek: 03/02/2022 - 1659**) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

Cezai Hükümler ve İdari Yaptırımlar

MADDE 26 -(1) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

a) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

b) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

c) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

ALTINCI BÖLÜM **Son Hükümler**

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 -(1) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

(2) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

Mevcut Tahribatsız Muayene Eğitim Kuruluşu Onay Sertifikalarının Geçerliliği

GEÇİCİ MADDE 2 -(1) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 27 -(1) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

Yürürlük

MADDE 28 -(1) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)

Yürütme

MADDE 29 -(1) (**Mülga: 03/02/2022 - 1659**)